

Suurpetoiheinen mobiililuontopolku

Kenelle: Ala- ja yläkoulu	Missä: Ulkona
Eräpassin osio: Riistanhoito	Milloin: Kevät tai syksy
Oppimistavoitteet: Tutustutaan Suomen suurpetoihin luonnossa liikkuen.	Tarvikkeet: Älypuhelin/tabletti (muistiinpanovälineet)
Kesto: Riippuu reitin pituudesta	Henkilöresurssit: 1

OHJEET

1. Tulosta tehtäväpaperit ja merkitse rastien järjestysnumerot kunkin tulosteen yläkulmassa olevaan laatikkoon.
2. Käy ripustamassa ulos tehtävälaput. Samalla luot oppilaille luontopolun, jonka läpi he kulkevat tehtävän edetessä.
3. Anna oppilaille tehtäväksi kiertää luontopolku ja suorittaa tehtävät. Tehtävissä käytetään hyödyksi älylaitetta QR-koodien lukemiseen, joten ohjeista oppilaat tarvittaessa tähän. Tehtävien oikeat vastaukset löytyvät QR-koodien takaa.

Mobiililuontopolku sisältää 18 Suomen suurpetoihin liittyvää kysymystä. Luontopolun voi perustaa minne tahansa sopivaan maastoon. Tehtävän voi yhdistää vaikkapa liikuntatunnin suunnistukseen tai rakentaa niin, että tehtävälappujen alalaitaan lisätään vihje siitä, missä seuraava rasti sijaitsee. Vastaukset kysymyksiin löytyvät kussakin kysymyslapussa olevan QR-koodin takaa. Tehtävän voi yksinkertaisesti toteuttaa myös sisätiloissa.

Suurpetoiheiset kysymykset ovat peräisin Luontokeskus Petolan tietovisasta, joka löytyy myös Suurpedot.fi-nettisivustolta: <https://www.suurpedot.fi/petola/pelit.html>

Luontopolku perustuu älypuhelimella tai tabletilla luettaviin QR-koodeihin. QR-koodit ovat viivakodeihin verrattavia ja niiden avulla voidaan tarjota erilaisessa muodossa olevaa tietoa koodin avaajalle: yksittäisiä viestejä, kyselylomakkeita, karttoja, videoita, nettisivuja, äänitiedostoja ym. Tässä tehtävässä hyödynnetään nettisivuja, joissa saattaa tapahtua muutoksia, joten muista tarkistaa koodien toimivuus ennen oppilaiden lähettämistä luontopolulle. Eräpassitoimikunta ottaa mielellään vastaan ilmoituksia toimimattomista koodeista (eraluvat(a)metsa.fi), jotta ne voidaan korjata.

QR-koodien lukeminen on helppoa ja nopeaa. Joissakin laitteissa QR-koodien lukemiseen tarvitaan erillinen ohjelma, jonka saa ladattua ilmaiseksi mobiililaitteen kaupasta. Uudemmissa laitteissa kamera kuitenkin tunnistaa QR-koodin ilman erillistä sovellustakin, jolloin riittää, että avaat kameran ja asetat laitteen niin, että koodi näkyy näytöllä. Kun napautat näytölle tulevaa ilmoitusta, siirryt automaattisesti halutulle verkkosivustolle. Mikäli laitteen kamera ei tunnista koodia, etsi sopiva ohjelma sovelluskaupasta hakusanalla "QR code reader" ja lue koodi ohjelman avulla.

TAUSTAA

Suomessa tavataan neljää maasuurpetoa, jotka kaikki kuuluvat eri heimoihin. Ilves kuuluu kissaeläimiin, susi koiraeläimiin, ruskeakarhu karhueläimiin ja ahma näätäeläimiin. Näihin suurpetoihin voi olla hyvä tutustua ennakkoon yhdessä oppilaiden kanssa ennen mobiililuontopolun suorittamista. Sivustolta <https://www.suurpedot.fi/> löytyy paljon yksityiskohtaistakin tietoa suurpedoista, niiden suojelusta ja metsästyksestä. Vaikka suurpedon kohtaaminen on harvinaista, voi oppilaiden kanssa olla hyödyllistä käsitellä yhdessä myös tätä aihetta. Suurpedot sivustolla (<https://www.suurpedot.fi/suurpedot-ja-me/kohtaaminen.html>) on paljon hyvää materiaalia aiheen läpikäymiseen.

RASTIN NUMERO

Mikä seuraavista eläimistä on yleisin Suomessa?

- a) vesikko
- b) ilves
- c) susi

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Kuinka monta petoyhdyshenkilöä Suomessa on?

- a) 500
- b) 1500
- c) 3000

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Mikä eläin ei nuku talviunta?

- a) ahma
- b) mäyrä
- c) karhu

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Mille seuraavista eläimistä ahma on lähintä sukua?

- a) karhu
- b) susi
- c) näätä

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Mikä on Suomen kansalliseläin?

- a) hirvi
- b) laulujoutsen
- c) karhu

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Mikä suurpeto on useita kuukausia talviunilla?

- a) ahma
- b) karhu
- c) susi

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Suurpetotutkimuksessa käytetään apuna GPS-GSM-pantoja. Mihin ne kiinnitetään?

- a) kaulaan
- b) tassuun
- c) häntään

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Mikä seuraavista suurpedoista on kookkain?

- a) karhu
- b) ilves
- c) ahma

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Millaisia ääniä ilves päästelee keväisessä yössä?

- a) vikisee
- b) mouruaa
- c) karjuu

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Mikä seuraavista eläimistä on kanta-astuja?

- a) karhu
- b) susi
- c) ilves

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Mikä seuraavista suurpedoista ulvoo?

- a) karhu
- b) susi
- c) ahma

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Mikä peto ei osaa kiivetä?

- a) karhu
- b) ahma
- c) susi

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Ilvestä on hyvin vaikea valokuvata, mutta miksi?

- a) se on niin arka
- b) se ei syö haaskaa
- c) se hermostuu herkästi

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

**Mikä seuraavista pedoista ei kykene
syömään jäätynyttä lihaa?**

- a) karhu
- b) susi
- c) ilves

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Mikä seuraavista pedoista on petomaisin?

- a) ahma
- b) susi
- c) ilves

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Mikä on ahman tärkein aisti?

- a) maku
- b) tunto
- c) haju

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Mihin heimoon ahma kuuluu?

- a) koiraeläimiin
- b) näätäeläimiin
- c) karhueläimiin

Vastaus löytyy koodin takaa:

RASTIN NUMERO

Paljonko kookas ruskeakarhu Suomessa voi painaa?

- a) yli 300 kg
- b) yli 500 kg
- c) yli 1000 kg

Vastaus löytyy koodin takaa:

